

HỘI ÁI-HỮU BIÊN-HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái-Hữu Biên-Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài thơ:
Cảm Hứng Đề Thơ Tại Núi Chí-Linh của thi hữu **Trần Quốc Bảo** dịch thơ **Chu Văn An**. Hội chân thành cảm tạ quý vị tác giả.
Kính mời. **Trân trọng.**

Linh Sơn Tọa Hứng

Chu Văn An

靈山雜興

萬疊青山簇畫屏
斜陽淡抹半溪明

翠蘿徑裏無人到
山鵲啼煙時一聲
朱文安

Linh Sơn Tọa Hứng

Vạn điệp thanh sơn thốc hoạ bình
Tà dương đậm mặt bán kê minh
Thuý la kính lý vô nhân đảo
Sơn thước đề yên thời nhất thanh.

Chu Văn An (*)

Bản dịch của Trần Quốc Bảo:

Cảm Hứng Đề Thơ Tại Núi Chí-Linh (**)

Núi biếc chập chùng tựa bức tranh
Nắng chiều chênh chếch nửa khe xanh
Rừng hoang cỏ dại không người tới
Tiếng quạ chìm trong khói mỏng manh.

Trần Quốc Bảo

Richmond, Virginia

Địa chỉ điện thư của tác giả:

quocbao_30@yahoo.com

(*) **Chu Văn An** (1292-1370) tên thật là *Chu An*, hiệu là *Tiêu Ẩn*, biệt hiệu là *Linh Triệt*. Quê quán ở *Văn-Thôn*, làng *Quang-Liệt*,

huyện Thanh-Đàn, nay là Thanh-Trì, Hà-Nội. Đậu Tiến Sĩ (tức Thái Học Sĩ) đời vua Trần Minh Tông (1314-1340). - Ông là vị Quan Văn tài giỏi, tiết tháo, nổi tiếng liêm khiết, đức độ, sung chức Tư Nghiệp Quốc Tử Giám (Thầy dạy học cho Thái Tử), được phong tước Văn Trinh Công, nên đời sau thường gọi ông là Chu Văn An. Đến đời Trần Dụ Tông (1341-1368), Ông dâng Sớ lên vua xin trăm quyết 7 tham quan nịnh thần trong triều (gọi là “Thất Trảm Sớ”), vua không thuận ý, nên ông cáo lão, từ quan, lui về quê, dạy học và bốc thuốc cứu nhân độ thế, sống ẩn dật cho đến cuối cuộc đời.

*(**) **Núi Chí-Linh** (Linh-Sơn), thuộc địa giới huyện Lang-Chánh, tỉnh Thanh-Hoá. Núi cao có vách đá, hang sâu, địa thế hiểm trở. - Quần thể núi non thuộc vùng thượng du sông Chu, gồm các núi: Chí-Linh, Lam-Sơn, Lạc-Thủy. Khu vực hiểm yếu này từng là căn cứ địa, nơi dấy binh khởi nghĩa, của Bình Định Vương Lê Lợi (1384-1433) chống quân nhà Minh, bên Tàu sang xâm lấn Nước ta.*

Ghi chú: Bài dịch “Linh Sơn Tạp Hứng” trích trong sách “Hàn Thi Đường Thi Tuyển Dịch” (trang 28). Kính mời Quý Thân Hữu xem đoạn văn: GS. Nguyễn Lân đọc Hàn Thi Đường Thi Tuyển Dịch của Trần Quốc Bảo.

**GS. Nguyễn Lân đọc
Hàn Thi Đường Thi Tuyển Dịch của Trần Quốc Bảo.**

Không ngờ được lọt vào mắt xanh của nhà thơ Trần Quốc Bảo, bậc đàn anh trong thi đàn hiện tại tin cậy, muốn Nguyễn Lân đưa ra vài cảm nghĩ sau khi đọc cho cuốn Hàn Thi Đường Thi Tuyển Dịch. Vốn không phải là một thi nhân, vốn dốt nát về Hán Tự, thật ngại ngùng. Nhưng đàn anh đã để ý, thì đành: “đã lòng dấy đến, dấy thì phải vâng” (Kiều)

Cầm cuốn sách trên tay, mới nhìn ngoài bìa đã thấy lôi cuốn vì màu sắc trang nhã, hài hoà, nét vẽ phong thuỷ, với mái chùa xa xa gợi nhớ chốn tiên cảnh, hình trống đồng rõ ràng với những nét Hán Tự gợi lại cả một khung trời thật đẹp của thế giới xa xưa...

Sách được chia làm hai phần:

Phần I: Hàn Thi làm giàu thêm kiến thức của người đọc. Giờ đây, tôi mới biết thể thơ Hàn Luật, một thể thơ Việt-Nam, dựa vào Hán Tự, ảnh hưởng của thơ Đường, có từ đời Hàn Thuyên. Cái hay của phần này là cho độc giả biết thêm về Văn Học Sử Việt-Nam với những bài thơ đậm tình đất nước, nặng lòng dân tộc, đầy anh hùng tính, tha thiết yêu thiên nhiên... cỏ cây hoa lá, thắm ướm yêu đương... của các danh nhân trong lịch sử: Cao Bá Quát, Chu Văn An, Cao Tiêu, Đặng Dung, Lê Thánh Tôn, Lý Thường Kiệt, Mạc Đĩnh Chi, Nguyễn Trãi, Nguyễn Bình Khiêm, Nguyễn Du, Phạm Ngũ Lão, Phan Bội Châu, Phan Chu Trinh, Trần Quang Khải... các vị thiền sư như Huyền Quang, Mãn Giác, Thích Tâm Châu...

- Tình cảm dạt dào với trăng, hoa, tuyết, nguyệt (Nguyễn Trãi, Mạc Đĩnh Chi, Chu Văn An).
- Tâm sự u uẩn, khúc mắc (Cao Bá Quát, Nguyễn Bình Khiêm, Nguyễn Du).

- Anh hùng mã thượng (Đặng Dung, Lý Thường Kiệt, Phạm Ngũ Lão, Phan Chu Trinh, Phan Bội Châu, Trần Quang Khải).
- Thiền tính (Huyền Quang Thiền Sư, Mãn Giác Thiền Sư, Hoà Thượng Thích Tâm Châu).
Tác giả cẩn thận chú thích xuất xứ mỗi bài thơ và tiểu sử người sáng tác để độc giả hiểu tường tận những danh nhân Việt Nam đã làm giàu văn chương giống nòi.

Phần II: Đường Luật với những bài thơ tuyệt tác của các danh nhân Trung-Hoa thuở xa xưa mà gà mờ như tôi còn biết đến - thời nhà Đường, thời thịnh trị của nền văn hóa Tàu, thời vàng son của văn minh Trung-Quốc mà sĩ phu bên mình ít nhiều chịu ảnh hưởng - đề ca ngợi cái đẹp của cỏ cây hoa lá phác họa trên cái hùng vĩ của núi non, biển cả, nét sinh động của cảm thú, của con người với bốn mùa xuân, hạ, thu, đông - để nói lên xúc động của tâm tư cao quý thắm đậm tình dân tộc của những khu vườn, những đền đài, dinh thự đặc thù - để cảm nhận tiếng vọng của tình yêu thủy chung, mòn mỏi chờ chồng trong bài thơ Vọng Phu Thạch (Hòn Vọng Phu) của Vương Kiến:

Tro tro đứng đó ngóng chồng
 Xa xa cuộn cuộn dòng sông vô tình
 Nàng thành tượng đá kiên trinh
 Dãi dầu năm tháng hy sinh chẳng về
 Đầu non mưa gió nào nề
 Chàng về hảnh đá hả hê reo mừng!

Lời thơ dịch thật sát nghĩa và rất trong sáng, tự nhiên.

Đọc những bài thơ Đường Luật khó hiểu nhưng nhờ dịch giả chúng ta sẽ thấy thú vị khi biết nhiều hơn những tên mà từ trước chỉ là “văn kỳ thanh” như Lý Bạch, Thôi Hiệu, Hàn Dũ... Trần Quốc Bảo có năng khiếu thi phú, có lòng yêu thơ, biết thưởng thức âm vận bổng trầm, có tài dịch thuật đã cho người đọc món ăn tinh thần đa dạng về vườn hoa thơ của bậc tiền nhân... tuyệt diệu!

Xin cảm ơn dịch giả Trần Quốc Bảo đã khiến:

- Bậc trưởng thượng thưởng lãm tài năng của nhà thơ.
- Quý bạn đọc đề thưởng thức khả năng dịch thuật và óc sáng tạo của nhà thơ.
- Các em đọc để giàu thêm kiến thức về cái hay, cái đẹp, cái quyền rũ của cổ tự... đang trên đà lãng quên... đáng tiếc!

Xin kính mời lật giờ... từng trang...

NGUYỄN LÂN

Xứ Tình Yêu, đầu Xuân Canh Tí (2020)